

Na osnovu člana 37 Statuta Fudbalskog saveza Crne Gore, Odbor za hitna pitanja FSCG, na sjednici održanoj dana 16.07.2014. godine, donio je

P R A V I L N I K **O SUDIJAMA I SUĐENJU**

(ovaj Pravilnik je izmijenjen i dopunjen na sjednici Odbora za hitna pitanja 06.11.2020. godine)

I OPŠTI DIO

Član 1

Ovim Pravilnikom se, u skladu sa opštim aktima Fudbalskog saveza Crne Gore (u daljem tekstu: FSCG), Evropropskom asocijacijom fudbalskih saveza (UEFA) i Međunarodne federacije fudbalskih saveza (FIFA), uređuju pitanja u vezi sa fudbalskim sudijama, instruktorima i kontrolorima suđenja (u daljem tekstu: sudije, instruktori i kontrolori), njihovog usavršavanja, napredovanja, pravima i obavezama, kao i druga pitanja od značaja za djelovanje istih.

Član 2

Udruženje sudija djeluje pri FSCG i regionalnim fudbalskim savezima (Sjeverna, Srednja i Južna regija) kao stručna organizacija, čiji je status regulisan Statutom FSCG i statutima regija.

Organizacija, nadležnost i druga pitanja Udruženja sudija, regulišu se Statutom Udruženja i drugim propisima koji su u skladu sa odredbama Statuta FSCG.

II SUDIJSKA KOMISIJA

Član 3

Sudijska komisija (u daljem tekstu: Komisija) broji 3-5 članova, koji se biraju od istaknutih instruktora prve i druge kategorije, s tim što jedan od članova ne mora biti instruktor-kontrolor.

Članove i predsjednika komisije imenuje Izvršni odbor nadležnog saveza.

Komisijom predsjedava i radom rukovodi predsjednik. Mandat komisije traje 4 godine.

Član 4

Komisija obavlja sljedeće poslove:

- a) donosi Poslovnik o radu,
- b) organizuje seminare i stručno usavršavanje za sudije i određuje predavače na seminarima,
- c) donosi uputstvo za ocjenjivanje suđenja na fudbalskim takmičenjima, i ono je jedinstveno na teritoriji FSCG,

- d) predlaže IO liste sudija i kontrolora za takmičenja koja su u nadležnosti tog saveza,
- e) predlaže IO kriterijume i broj sudija koji se uvrštavaju na listu za takmičenja koja su u nadležnosti tog saveza,
- f) donosi liste instruktora za praktični dio ispita,
- g) određuje sudije i kontrolore suđenja na utakmicama liga koje su u nadležnosti tog saveza,
- h) predlaže IO predsjednike i članove stručnih komisija (stalnih i privremenih),
- i) daje tumačenja PFI i stručno mišljenje o bitnoj povredi PFI,
- j) predlaže IO kandidate za međunarodnu listu sudija,
- k) podnosi izvještaj IO o radu na kraju jesenje polusezone i na kraju takmičarske godine, ili kada to zatraži IO nadležnog saveza,
- l) odlučuje o žalbama sudija na ocjenu kontrolora suđenja, kao i drugim žalbama u vezi sa sudijama i suđenjem,
- m) bavi se i drugim pitanjima u vezi PFI i obavljanja stručnih poslova koji joj se stavljaju u nadležnost,
- n) obavlja i druge poslove i zadatke, a na osnovu odluka i zaključaka IO. Za svoj rad Komisija odgovara IO nadležnog saveza.

III STRUČNA TIJELA KOMISIJE

Član 5

Radi ostvarivanja zajedničkih zadataka i ciljeva, unapređenja suđenja i razvoja stručnih kadrova sudija, Komisija ima stručna tijela, čiji se djelokrug rada reguliše ovim Pravilnikom i drugim propisima i odlukama FSCG.

Stručna tijela Komisije su:

- a) stalne ispitne komisije za sticanje odgovarajućeg zvanja sudija (od 3-5 članova),
- b) zdravstvena komisija,
- c) komisija za provjeru fizičke spremne,

Komisija može imati i druga stručna tijela, po potrebi.

Član 6

Predsjednike i članove stručnih tijela iz člana 5 ovoga Pravilnika, Komisija predlaže IO nadležnog saveza.

Stalne ispitne komisije

Član 7

Stalne ispitne komisije za sticanje odgovarajućeg zvanja su stručno tijelo Komisije, za pripremu i organizaciju ispita za sudijska zvanja.

Zadaci stalnih ispitnih komisija su:

- da provjere prispjele prijave i priložena dokumenta kandidata,
- da obavijesti kandidate o neispravnosti ili nekompletnosti dokumentacije i da zatraže kompletiranje „Protokola“,
- da zakažu termin polaganja teoriskog dijela ispita i o tome obavijeste kandidate,

- da sprovedu polaganje teorijskog dijela ispita,
- da podnesu pismeni izvještaj o održanim ispitima i predlože Sudijskoj komisiji proglašenje kandidata u određena sudijska zvanja koja su položenim ispitima stekli.

Stalna ispitna komisija vodi zapisnik o ispitu i donosi odluku većinom glasova. Komisiju čine instruktori prve i druge kategorije.

Zdravstvena komisija

Član 8

Zdravstvena komisija ima 3-5 članova, a sačinjavaju je zdravstveni radnici. Zdravstvenom komisijom rukovodi predsjednik komisije.

Član 9

Zdravstvena komisija obavlja sljedeće poslove:

- a) predlaže Zdravstveni pravilnik,
- b) predlaže uputstva o organizovanju fizičke i zdravstvene pripremljenosti sudija, instruktora i kontrolora,
- c) kontroliše priložene medicinske nalaze sudija, instruktora i kontrolora,
- d) prisustvuje polaganju fizičkih provjera pripremljenosti sudija),
- e) podnosi pismeni izvještaj o svom radu Komisiji.

Priprema kandidata za ispit

Član 10

Prije svakog ispita, stalna ispitna komisija može organizovati pripremu za polaganje odgovarajućeg ispita. Za kandidate - početnike, priprema je u vidu organizovanog kursa, a za ostala sudijska zvanja u vidu kratkoročnih seminara sa obradom određenih tema, vježbanjem i probnim ispitivanjem, odnosno testiranjem ispitnog gradiva.

Član 11

Bliže propise o ispitu za sticanje zvanja privremenog sudije i sudije treće kategorije, donosi nadležni sudijski organ regije.

Djelovi ispita za sudijska zvanja

Član 12

Ispiti se sprovode na isti način za sva sudijska zvanja, a sastoje se iz teorijskog i praktičnog dijela.

Teorijski dio ispita sastoji se u provjeri znanja iz oblasti Pravila igre, Statuta i propisa FSCG, propisa međunarodnih fudbalskih organizacija (FIFA i UEFA) kao i pravilnika i propozicija, koje se odnose na prava i obaveze organizovanja i sprovođenja fudbalskih takmičenja.

Teorijski dio ispita se sprovodi na sljedeći način:

Pismeni dio ispita sprovodi se, po pravilu, testiranjem i obradom zadate teme. Ako kandidat ne zadovolji na pismenom dijelu, smatraće se da nije položio ispit. Ako kandidat uspješno položi pismeni dio, stice pravo polaganja usmenog dijela ispita. Ako i na usmenom dijelu zadovolji, kandidat je položio teorijski dio ispita, pa se upućuje na polaganje praktičnog dijela ispita.

Ako kandidat na usmenom dijelu ne zadovolji, smatraće se da nije zadovoljio u cjelosti na teorijskom dijelu ispita.

Kandidat koji nije zadovoljio na teorijskom dijelu ispita ima pravo ponovnog polaganja nakon 6 mjeseci, uz prethodno podnošenje nove molbe.

Praktični dio ispita sastoji se u komisijskoj provjeri sposobnosti suđenja na sledeći način:

- a) za sudije- početnike: suđenjem dijela jedne utakmice,
- b) za ostale sudije: suđenjem, odnosno pomoćnim suđenjem jedne odabrane kvalitetne utakmice onog stepena takmičenja, na čijoj se listi sudija nalazi.

Odluku o uspješnosti (zadovoljio) ili neuspješnosti (nije zadovoljio) polaganja praktičnog dijela ispita, donosi komisija od dva člana, a odluka mora biti jednoglasna, i dostavljena sudijskoj komisiji nadležnog saveza u roku od tri dana. Ukoliko odluka članova komisije nije jednoglasna, svaki član dostavlja poseban izvještaj sa obrazloženjem, pa će nadležna komisija odrediti novu utakmicu za kandidata, s tim što se određuje nova komisija.

Kandidat koji nije zadovoljio na polaganju iz praktičnog dijela, ima pravo ponovnog polaganja nakon 6 mjeseci, uz prethodno podnošenje nove molbe i priloga: da li je kažnjavan od nadležnog fudbalskog organa, o suđenju (pitanje slabih ocjena) i uspjehu na seminarima.

U postupku sprovođenja ispita primjenjivaće se redosljed kako je to u tekstu ovog člana predviđeno.

Kandidat koji po redosledu ispita na bilo kom dijelu ne zadovolji, gubi pravo daljeg polaganja ostalih dijelova ispita.

Ako kandidat i drugi put ne položi na bilo kojem dijelu ispita, gubi pravo za dalje napredovanje u zvanju.

IV SUDIJSKI KADROVI

Član 13

Za potrebe fudbalskih takmičenja, nadležni Regionalni fudbalski savezi (u daljem tekstu: savezi), preko svojih sudijskih komisija staraju se o stvaranju i školovanju sudijskog kadra, uz koordinaciju Komisije FSCG.

Osnovni sudijski kadar su:

- a) fudbalske sudije, i
- b) sudijski instruktori.

Sudija je stručno lice, osposobljeno za suđenje fudbalske utakmice.

Sudijski instruktor je stručno lice, osposobljeno za školovanje sudija i kontrolu suđenja.

Zvanja sudijskih kadrova

Član 14

Zvanje sudije stiče se polaganjem ispita.

Sudijski kandidat, poslije položenog odgovarajućeg ispita, stiče zvanje:

- privremeni sudija,
- sudija treće kategorije,
- sudija druge kategorije,
- sudija prve kategorije.

Sudija, poslije prevođenja u instruktora, stiče zvanje: instruktor treće kategorije, instruktor druge kategorije i instruktor prve kategorije.

Proglašavanje sudijskog kadra u određena zvanja

Član 15

Na osnovu izvještaja ispitne komisije, po održanom ispitu za određena sudijska zvanja, Sudijska komisija nadležnog saveza proglašava lice, koje je ispit položilo za sudiju određene kategorije i svoju odluku o proglašenju objavljuje u službenom glasilu.

O položenom ispitu za određena zvanja, izdaje se diploma.

Sudija se nakon završene karijere, podnošenjem pismenog zahtjeva, rješenjem nadležne komisije, prevodi u zvanje instruktora odgovarajuće kategorije.

Sudijski amblemi

Član 16

Sudija je dužan da, za vrijeme suđenja nosi amblem – grb FSCG, koji je jedinstven za sve sudije.

Sudija, dok se nalazi na listi FIFA, nosi amblem FIFA i na domaćim takmičenjima, u skladu sa propisima i odlukama FIFA.

ŠKOLOVANJE SUDIJSKOG KADRA

Član 17

Ispite za sudijska zvanja organizuju nadležna sudijska tijela:

- a) fudbalskog saveza regije, za privremene i sudije treće kategorije,
- b) FSCG za sudije druge i prve kategorije.

Rokovi prijavljivanja ispita

Član 18

Prijave za polaganje ispita podnose se nadležnoj komisiji odnosno saveza, u dva ispitna roka:

- 1. za prolječni, najkasnije do 15. januara tekuće godine,
- 2. za jesenji, najkasnije do 15. jula tekuće godine.

Komisija nadležnog saveza, obavezna je da prijave sa propisanim dokumentima kompletira i sve podatke iz svoje nadležnosti ovjeri u „Protokolu“ i dostavi Ispitnoj komisiji nadležnog saveza u propisanom roku.

Sudijska komisija FSCG može odobriti i vanredni rok za prijavu polaganja ispita.

Član 19

Ispit ne može polagati:

- a) lice koje je pravosnažnom presudom osuđeno za krivično djelo, lice protiv koga se vodi krivični postupak, kao i lice koje je od strane nadležnog organa fudbalske organizacije kažnjeno zbog nečasne radnje,
- b) lice koje se nalazi pod suspenzijom ili kaznom zabrane vršenja funkcija u sportu, u vrijeme trajanja suspenzije, odnosno kazne,
- c) lice koje zbog zdravstvenih razloga ne može vršiti sudijsku dužnost.

Sadržaj priloga uz prijavu za ispit

Član 20

Kandidat za polaganje ispita podnosi prijavu ispitnoj komisiji nadležnog saveza u vidu „Protokola“, sa priložima:

- 1. dokument koji dokazuje datum rođenja i crnogorsko državljanstvo ,
- 2. ljekarsko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za vršenje dužnosti fudbalskog sudije, ne starije od dva mjeseca,

3. uvjerenje od suda da se ne vodi krivični postupak kao i uvjerenje da nije osuđivan za krivično djelo (uvjerenja ne mogu biti starija od dva mjeseca),
4. kratka sportska biografija,

Tačnost podataka unijetih u „Protokol“ provjerava i potvrđuje Komisija nadležnog saveza.

Na osnovu prijave iz „Protokola“ i priložene uredne dokumentacije, kandidati će se objaviti u službenom listu nadležnog saveza.

Troškovi ispita padaju na teret kandidata.

Bliže odredbe o organizovanju i polaganju ispita, troškovima i drugim pojedinostima, svojim Uputstvom uređuje Komisija nadležnog saveza.

Ispit za zvanje privremeni sudija

Član 21

Ispit za zvanje privremeni sudija može polagati lice koje u vrijeme prijavljivanja nije mlađe od 16 ni starije od 25 godina, a aktivni i bivši igrači od 28 godina.

Pored opštih uslova kandidat u „Protokolu“ potpisuje izjavu:

„Prijavljujem se za polaganje ispita za fudbalskog sudiju i obavezujem se da ću sve fudbalske utakmice suditi savjesno, po svom najboljem znanju i uvjerenju, poštujući pravila fudbalske igre i propise o fudbalskim takmičenjima i da ću se pridržavati Statuta FSCG i ostalih akata i odluka stručne organizacije.“

Član 22

Poslije položenog ispita kandidat uslovno stiče zvanje sudija sa privremenim stažom i može biti određivan za suđenje prvenstvenih i Kup utakmica mlađih kategorija, kao i utakmica najnižeg stepena takmičenja.

Privremeni staž traje:

- a) za punoljetna lica, najduže dvije godine,
- b) za maloljetna lica, najduže tri godine.

Za vrijeme ovog staža, sudija stiče sudijsku praksu, potrebno iskustvo i pravo da polaže ispit za više sudijsko zvanje – sudija treće kategorije.

Ako sudija za vrijeme privremenog staža ne ispuni uslove za više zvanje, ili ako na ispit za više zvanje ne izađe, odnosno ne položi ispit ni u drugom pokušaju nakon 6 mjeseci, gubi status privremenog sudije i briše se iz evidencije.

Sticanje zvanja sudije u inostranstvu

Član 23

Sudija koji je položio ispit pred Komisijom nadležnog organa inostranog saveza – člana FIFA, po povratku, postaje sudija nadležnog saveza mjesta prebivališta, u zvanju koje je do tada stekao.

Sudiji, koji se zbog školovanja ili rada nalazi u inostranstvu, sudijski organ FSCG, na zahtjev, daće saglasnost da sudi, ako je fudbalski savez te zemlje član FIFA-e.

Ispit za zvanje sudija treće kategorije

Član 24

Ispit za zvanje sudija treće kategorije, može polagati privremeni sudija koji ispunjava sljedeće uslove:

- ako u godini u kojoj podnosi molbu za polaganje ispita nije mlađi od 17, ni stariji od 27 godina, a aktivni i bivši igrači 30 godina,
- da je najmanje godinu dana sudio utakmice najnižeg stepena takmičenja,
- da je uspješno sudio najmanje 10 utakmica, odnosno 8 utakmica (važi za aktivne ili bivše igrače Prve lige i reprezentativce),
- da ima najmanje dvije uspješne pojedinačne kontrole od strane instruktora sa spiska članova ispitnih - komisija sudijskog organa nadležnog saveza,
- da u toku privremenog staža nije kažnjavan više od 3 mjeseca zabrane suđenja.

Ispit za zvanje sudija druge kategorije

Član 25

Ispit za zvanje sudija druge kategorije stiće se polaganjem ispita koji organizuje i sprovodi Ispitna komisija Sudijske komisije FSCG. Ispit mogu polagati samo kvalitetne sudije koje predloži Komisija regije.

Kandidat mora da ispunjava sljedeće uslove:

- a) da se od sticanja zvanja sudija treće kategorije nalazi najmanje godinu dana na listi sudija regije i da je uspješno sudio najmanje 10 prvenstvenih ili KUP utakmica seniorskih ekipa takmičenja koje sprovodi regionalni fudbalski savez, što se dokazuje pvom stranom zapisnika sa tih utakmica (fotokopija),
- b) da u godini u kojoj podnosi molbu za polaganje ispita nije stariji od 30 godina (na dan 01.01. tekuće godine),
- c) da ima najmanje dvije pozitivne pojedinačne kontrole kao i dvije pozitivne (uslovne) komisijske kontrole, koje se određuju po ispunjavanju uslova iz stava (a) ovoga člana,
- d) da u sezoni u kojoj podnosi molbu nije kažnjavan zbog bitne povrede PFI i da u istom vremenu, kao ni u prethodnoj sezoni nije upućivan na ponovnu provjeru teorijske i fizičke pripremljenosti.

Ispit za zvanje sudija prve kategorije

Član 26

Ispit za zvanje sudija prve kategorije može polagati samo kvalitetan sudija druge kategorije od kojeg se očekuje uspješno suđenje na utakmicama većeg ranga, ako ispunjava i sljedeće uslove:

- a) da je predložen od strane Komisije FSCG,
- b) da u godini u kojoj prvi put podnosi molbu za polaganje ispita nije stariji od 34 godine (na dan 01.01. tekuće godine),
- c) da se u vrijeme sticanja uslova, u vrijeme prijavljivanja za ispit i u vrijeme polaganja ispita, nalazi na Razvojnoj listi,
- d) da je od sticanja zvanja sudija druge kategorije, u vremenu od najmanje dvije takmičarske godine, uspješno sudio/mahao najmanje 10 prvenstvenih ili KUP utakmica seniora Druge lige CG (aktivni i bivši igrači Prve lige 8 utakmica),
- e) da ima najmanje dvije uspješne uslovne komisijske kontrole od strane članova ispitnih komisija za polaganje ispita sudija prve kategorije, koje se određuju po ispunjavanju uslova iz stava (d) ovog člana,
- f) da u sezoni u kojoj podnosi molbu nije kažnjavao zbog bitne povrede PFI i da u istom vremenu, kao ni u prethodnoj sezoni nije upućivan na ponovnu provjeru teorijske i fizičke pripremljenosti,

STRUČNO USAVRŠAVANJE SUDIJSKOG KADRA

Član 27

Stručno usavršavanje sudijskog kadra postiže se stručnom primjenom odabranih metoda nastave, provjerom znanja i fizičkih sposobnosti i kontrolom suđenja utakmica.

Stručna provjera sudijskog kadra

Član 28

Sudijski kadar se provjerava obavezno dva puta tokom takmičarske sezone, a po potrebi i u toku iste. Stručna provjera sudijskog kadra obuhvata:

- a) provjeru zdravstvenog stanja,
- b) provjeru teorijskog znanja,
- c) provjeru fizičke pripremljenosti.

Sudija koji ne dođe na provjeru smatra se da na toj provjeri nije zadovoljio.

Sudija koji ne zadovolji na bilo kojoj stručnoj provjeri, ima pravo ponovne provjere nakon 30 dana. Ako ni na ponovnoj provjeri ne zadovolji, neće biti angažovan do kraja tekuće polusezone, a nakon toga se stavlja na raspolaganje matičnoj regiji.

Stručne provjere organizuju i sprovode nadležne komisije, koje po izvršenim provjerama podnose pisani izvještaj nadležnoj komisiji.

Provjera zdravstvenog stanja

Član 29

Ljekarski pregled vrši zdravstvena komisija nadležnog saveza.

Sudija, koji se nalazi na listi, mora biti ljekarski pregledan prije početka jesenje i prolječne polusezone, u skladu sa Pravilnikom o zdravstvenoj zaštiti članova FSCG.

Sudija koji se ne odazove na ljekarski pregled, ili sudija koji je po nalazu medicinske komisije zdravstveno nesposoban za suđenje, ne može biti određivan za vođenje utakmica.

Ponovni ljekarski pregled obavice se u roku koji odredi zdravstvena komisija, a najmanje 30 dana nakon prvog pregleda.

Provjera teorijskog znanja

Član 30

Provjera teorijskog znanja vrši se putem testiranja ili na drugi način, koji odredi Sudijska komisija nadležnog saveza.

Ako se provjera teorijskog znanja vrši putem testiranja, neophodno je da se od 24 test pitanja, tačno odgovori na najmanje 20 pitanja, u vremenu od najviše 60 minuta.

Teorijska provjera znanja vrši se najmanje jednom u toku takmičarske sezone. Sudija koji pristupi provjeri teoriskog znanja, test mora svojeručno potpisati.

Provjera fizičke pripremljenosti

Član 31

Provjeru fizičke pripremljenosti sudija (fitnes test) vrši nadležna komisija u skladu sa propisima FIFA, najmanje dva puta u toku takmičarske sezone.

Prije nego što pristupi provjeri fizičke pripremljenosti, sudija mora biti ljekarski pregledan od strane zdravstvene komisije nadležnog sudijskog tijela i oglašen sposobnim, u skladu sa propisima FSCG.

Kontrola suđenja

Član 32

Sudije se kontrolišu prilikom suđenja utakmica.

Kontrolora suđenja određuje Komisija ili njen određeni član.

Kontrolu suđenja vrši stručno lice, koje se nalazi na listi kontrolora najmanje istog stepena takmičenja na kojoj se nalazi i sudija, čije se suđenje kontroliše, a po potrebi može kontrolisati i sudiju višeg stepena zvanja, i na utakmicama većeg stepena takmičenja.

Sistem kontrole suđenja je jedinstven u okviru FSCG.

Ako je neophodno, kada to zahtijeva situacija i interes, sudijsko tijelo nadležnog saveza može odrediti posebnu kontrolu vršenja dužnosti sudija i kontrolora.

Način vršenja kontrole propisuje svojim Uputstvom Komisija za suđenje FSCG, na osnovu opštih smjernica za kontrolu suđenja.

Sudijska komisija nadležnog saveza određuje uslove za predlaganje i silaženje sa liste za kontrolore.

SUDIJSKI INSTRUKTOR

Član 33

Po prestanku suđenja, na lični zahtjev u pisanoj formi, sudija može biti preveden u instruktora,

- a) bivše međunarodne sudije/pomoćne sudije i sudije/pomoćne sudije prve kategorije koje su odsudile najmanje 20 utakmica najvišeg stepena takmičenja, u instruktore prve kategorije,
- b) bivše sudije/pomoćne sudije druge kategorije koje su odsudile najmanje 20 utakmica Druge lige CG i završnice Kup takmičenja, u instruktore druge kategorije,
- c) bivše sudije koje su sudile utakmice mlađih kategorija FSCG i utakmice regionalnih takmičenja (seniora) u instruktore treće kategorije.

Prevođenje u zvanje instruktora prve i druge kategorije vrši Sudijska komisija FSCG i donosi rješenje o prevođenju.

Prevođenje u sudijskog instruktora treće kategorije vrši Sudijska komisija nadležnog saveza.

Bliže odredbe o angažovanju instruktora na stručnim zadacima u okviru svoje nadležnosti, uređuje Sudijska komisija nadležnog saveza.

Član 34

Sudijski instruktor prve kategorije može vršiti dužnosti:

- a) kontrolora suđenja utakmica Prve lige CG i nižeg stepena takmičenja, ako ga nadležno sudijsko tijelo stavi na listu kontrolora. Sudijski instruktor-kontrolor, neposredno nakon prevođenja iz statusa aktivnog sudije u instruktora, mora najmanje godinu dana vršiti dužnost na nekom od nižih stepena takmičenja od stepena takmičenja na kojem je završio sudijsku karijeru,
- b) stručnog predavača na kursevima i seminarima, kao i člana komisije na ispitima za sticanje viših sudijskih zvanja – kategorija: sudija treće kategorije, sudija druge kategorije i sudija prve kategorije, ukoliko se osposobi za te dužnosti,
- c) obavljati i druge stručne poslove i zadatke nadležnog sudijskog organa u skladu sa ovim Pravilnikom.

Sudija kod kojeg postoje okolnosti iz Člana 19. (stav 1, 2 i 3) ovog Pravilnika, ne može biti preveden u zvanje instruktora.

Član 35

Sudijski instruktor prve kategorije koji se bavi teorijskim radom i pokazuje rezultate po pitanju teorijske spremnosti, promoviše se u sudijskog instruktora prve kategorije – predavača, odnosno sudijskog instruktora prve kategorije – ispitivaca. Selekciju vrši Komisija FSCG, iz redova renomiranih sudijskih instruktora teoreticara i predavača na seminarima sudija najvišeg stepena takmičenja.

Sudijski instruktor prve kategorije – savjetnik

Član 36

Izuzetno kvalitetnim sudijskim instruktorima prve kategorije koji se posebno ističu u stručnom radu na stvaranju i školovanju sudijskog kadra, Komisija FSCG može dodijeliti zvanje instruktor prve kategorije – savjetnik, ako dodatno ispunjavaju sljedeće uslove :

- a) da su bili na listi kontrolora suđenja utakmica najvišeg stepena, najmanje 5 godina i za to vrijeme uspješno obavili najmanje 30 kontrola na utakmicama ovog stepena takmičenja,
- b) da su najmanje 3 puta bili predavači na seminarima najvišeg stepena takmičenja,
- c) da su učestvovali u izradi komentara ili pripremi Pravila fudbalske igre ili su u stručnoj i sportskoj štampi objavili kvalitetne stručne članke iz oblasti fudbala,
- d) da su više puta bili članovi ispitnih komisija za sticanje zvanja sudija prve i druge kategorije.

Bliže odredbe i uputstva u vezi zvanja instruktor prve kategorije – savjetnik, uređuje Komisija FSCG.

SPECIJALIZACIJA SUDIJSKOG KADRA ZA ŽENSKI I MALI FUDBAL (FUTSAL)

Član 37

Specijalizacija predstavlja poseban vid školovanja sudijskog kadra:

- a) sudija za suđenje,
- b) sudija-veterana za edukaciju kadrova za potrebe takmičenja ženskog i malog fudbala.

Dužnost sudijskih tijela nadležnih saveza je da osposobe potreban i dovoljan broj sudijskog kadra-specijalista za ove vrste fudbalskih takmičenja.

Zvanja sudijskog kadra – specijaliste

Član 38

Zvanje sudija – specijalista i sudijski instruktor-specijalista za ženski ili mali fudbal stiče se odgovarajućim ispitom.

Za prijavljivanje specijalističkog ispita, potrebni su: stečena kvalifikacija sudije, odnosno sudijskog instruktora određenog zvanja.

Poslije položenog specijalističkog ispita, predhodno stečenom zvanju pridodaje se odgovarajuća specijalnost:

a) za sudije:

- regionalni sudija specijalista za ženski ili za mali fudbal,
- sudija druge kategorije – specijalista za ženski ili za mali fudbal,
- sudija prve kategorije – specijalista za ženski ili za mali fudbal.

b) za instruktore:

- regionalni instruktor– specijalista za ženski ili za mali fudbal,
- instruktor druge kategorije – specijalista za ženski ili za mali fudbal,
- instruktor prve kategorije – specijalista za ženski ili za mali fudbal.

Sudija koji sudi utakmice malog fudbala, ne može se nalaziti na listi delegata i posmatrača na ostalim ligama u organizaciji FSCG.

Ispiti za specijalistička zvanja

Član 39

Ispite za specijalistička zvanja organizuje i sprovodi, preko svojih posebnih komisija, Komisija nadležnog saveza.

Ispitna komisija vodi zapisnik o održanom ispitu i dostavlja ga Komisiji nadležnog saveza.

Način ispita za specijalistička zvanja sudijskog kadra za ženski ili za mali fudbal, donosi Komisija FSCG, u skladu sa pravilima i propisima FIFA.

DUŽNOSTI I OBAVEZE SUDIJSKOG KADRA

Osnovni – matični sudijski kadar

Član 40

Sudije i sudijski instruktori u zavisnosti od mjesta stalnog prebivališta su stručni kadrovi osnovnog – matičnog sudijskog udruženja nadležnog saveza, a dalje i FSCG.

Sudijski kadar je obavezan da sarađuje sa svim sudijskim organima nadležnog saveza - po vertikali, i da savjesno i stručno obavlja povjerene zadatke na osnovu Pravila fudbalske igre i Pravilnika i propozicija FSCG.

Za rad, ponašanje i propuste u radu, sudijski kadar je odgovoran Komisiji nadležnog saveza, koja po procjeni i potrebi preuzima odgovarajuće mjere ili pokreće postupak kod nadležnog organa na osnovu Disciplinskog pravilnika FSCG.

Priznanje sudijskom kadru

Član 41

Za uspješno suđenje u toku jedne takmičarske sezone ili za ostvarene rezultate u radu sudijskih organa i radnih tijela, sudiji odnosno sudijskom instrukturu, može biti dodijeljeno određeno priznanje.

Bliže odredbe i uputstva o priznanjima sudijskom kadru, uređuje i donosi Komisija nadležnog saveza.

Određivanje sudija

Član 42

Za utakmice se određuje sudijski tim, u skladu sa odlukom nadležnog saveza, kojom se utvrđuje broj članova sudijskog tima.

Određivanje sudija za suđenje utakmica vrši Komisija nadležnog saveza ili određeni član komisije.

Ako delegirani sudija ne dođe na utakmicu za koju je određen, primenjuju se odredbe Pravilnika o fudbalskim takmičenjima FSCG.

U izuzetnim slučajevima delegirani sudija može biti zamijenjen od strane Sudijske komisije, ako to interesi takmičenja zahtijevaju. U slučaju otkaza, sudija je dužan da isti pismeno obrazloži.

Član 43

Nadležnosti Sudijske komisije su:

- a) Sudijska komisija FSCG delegira sudije za sve prvenstvene utakmice Prve i Druge lige CG, utakmice završnog dijela takmičenja za fudbalski KUP Crne Gore i druga takmičenja i utakmice kojima rukovodi FSCG;
- b) Sudijska komisija FSCG delegira sudije za sve prijateljske utakmice reprezentacija Crne Gore koje se igraju u Crnoj Gori (osim za utakmice za koje sudije određuje međunarodni sudijski organ ili drugi savez, u dogovoru sa FSCG), kao i za međunarodne utakmice u inostranstvu, ukoliko odgovarajuća fudbalska organizacija ili drugi savez zatraži sudije iz FSCG. Za međunarodne prijateljske utakmice klubova na teritoriji Crne Gore nadležna je Sudijska komisija FSCG, koja pravo određivanja sudija može prenijeti i na sudijske komisije regionalnih saveza;
- c) Sudijska komisija regionalnog saveza određuje sudije za sve prvenstvene i KUP utakmice takmičenja kojima rukovodi regionalni savez, prijateljske utakmice klubova iz Crne Gore ukoliko se igraju na području tog regionalnog saveza, za sve utakmice selekcija područja, gradova, aktiva radnika, seoske, školske i studentske omladine i utakmica drugih masovnih takmičenja, ukoliko se to od njih zatraži;

d) sudije se o delegiranju obavještavaju putem Comet Sistema i web sajta FSCG. Izuzetno, sudije se o delegiranju mogu obavijestiti putem telegrama, faksa ili usmeno-telefonskim pozivom. Komisije regionalnih saveza mogu donijeti posebnu Odluku o načinu obavještavanja sudija o delegiranju.

Liste sudija

Član 44

Pred početak takmičarske sezone utvrđuju se liste sudija za suđenje utakmica odgovarajućeg ranga takmičenja. Nakon završetka svake takmičarske sezone prestaje status svakog sudije na listi. Nema brisanja sa liste, nego će se sudije uvrštavati na novu listu, shodno svom suđenju i ponašanju. Zadovoljavajući plasman o suđenju ne obavezuje mjerodavno tijelo da sudije ponovo uvrsti na listu.

Liste sudija se utvrđuju na osnovu propisa FSCG i regionalnih saveza, u skladu sa odredbama ovog Pravilnika.

Jedinstvenu i Razvojnu listu sudija i pomoćnih sudija liga kojima rukovodi FSCG predlaže Sudijska komisija FSCG a usvaja Izvršni odbor FSCG najkasnije 15 dana prije početka takmičarske sezone.

Liste sudija i pomoćnih sudija regionalnog saveza predlaže Sudijska komisija nadležnog saveza, a usvaja Izvršni odbor tog saveza najkasnije 15 dana prije početka takmičarske sezone.

Obnavljanje lista sudija

Član 45

U takmičarskoj polusezoni, liste sudija se mogu mijenjati, odnosno dopunjavati sa novim sudijama, koje ispunjavaju uslove predviđene ovim Pravilnikom, sa lista neposredno nižeg stepena takmičenja.

Ako Sudijska komisija ocijeni da pojedine sudije nijesu potvrdile očekivani kvalitet suđenja, te sudije mogu biti vraćene na neku od nižih lista, ili date na raspolaganje matičnom regionalnom savezu. Njihova mjesta mogu se popuniti sa mladim perspektivnim sudijama sa neposredno niže liste koji ispunjavaju uslove predviđene ovim Pravilnikom.

Predložene izmjene na listama sudija odgovarajućeg ranga usvaja Izvršni odbor nadležnog saveza.

Podmlađivanje lista sudija

Član 46

U cilju stvaranja kvalitetnih sudija za najviši stepen takmičenja, po pravilu se obezbeđuju mjesta na svakoj listi za suđenje i pomoćno suđenje za perspektivne sudije. Te sudije, u godini kada se prvi put predlažu na listu, ne mogu biti starije od:

a) od 36 godina na Jedinstvenoj listi,

b) od 31 godine na Razvojnoj listi.

Selekcija i rangiranje sudija

Član 47

U cilju unaprjeđenja suđenja na utakmicama odgovarajućeg stepena takmičenja, vrši se selekcija i izbor sudija sa lista nižeg stepena takmičenja.

Selekcija sudija za napredovanje vrši se sa lista perspektivnih sudija, provjerom na najmanje dvije utakmice od strane stručnih posmatrača suđenja, koje odredi Sudijska komisija.

Selekciju sudija za utakmice Prve i Druge lige Crne Gore i ostalih liga u nadležnosti FSCG predlaže Sudijska komisija FSCG, a za ostale liste sudijske Komisije nadležnih saveza.

Obaveze sudije kod suđenja utakmice

Član 48

Sudija je obavezan:

- a) da sudi utakmicu za koju ga odredi nadležna Komisija,
- b) da najkasnije 60 minuta prije početka utakmice dođe na stadion, da pregleda teren za igru, blagovremeno se pripremi za suđenje i na vrijeme počne utakmicu,
- c) da prije početka utakmice obavi sve radnje predviđene Pravilima fudbalske igre i Pravilnikom i propozicijama o takmičenju FSCG,
- d) da sudi utakmicu u propisanoj sudijskoj opremi.

Sudije ne smiju davati izjave o suđenju u sredstvima javnog informisanja, u suprotnom podliježu Disciplinskom pravilniku FSCG.

Naplata troškova

Član 49

Sudije imaju pravo na naknadu za suđenje utakmice.

Za obavljene sudijski zadatak, pored naknade za suđenje sudiji pripadaju i putni troškovi.

Visinu naknade i putnih troškova za odgovarajući rang takmičenja, utvrđuje Izvršni odbor nadležnog saveza.

Sudija koji sudi KUP utakmicu klubova različitog stepena takmičenja, naplaćuje naknadu prema stepenu takmičenja kluba domaćina.

Sudija na prijateljskim utakmicama klubova različitog stepena takmičenja naplaćuje 70% naknade za suđenje stepena takmičenja kluba domaćina.

Sudija koji naplati naknadu ili troškove veće od propisanih, podliježe disciplinskoj odgovornosti iz Disciplinskog pravilnika FSCG. Sudija je u takvim slučajevima, obavezan da vrati više naplaćene troškove ili naknadu.

Naknada za stručni rad

Član 50

Sudijski instruktor-kontrolor ima pravo na naknadu za stručni rad kada obavlja poslove:

- a) stručna nastava, u svojstvu predavača i ispitivača na kursovima, seminarima i slično,
- b) stručna provjera, u svojstvu člana komisije za teorijsko znanje i fizičku pripremljenost,
- c) stručno posmatranje suđenja, u svojstvu kontrolora kvaliteta suđenja u primjeni PFI i odredaba Pravilnika o fudbalskim takmičenjima FSCG, odnosno nadležnog saveza,
- d) i drugi poslovi: stručni članci, analitička istaživanja, prikazi takmičarskih elemenata, statistički pregledi kvaliteta sudija i suđenja i slično.

Izveštaji o obavljenim zadacima

Član 51

Sudije su obavezne da u slučaju incidenata na utakmici koju su sudile, u roku od 24 časa od odigrane utakmice, dostave izvještaje o incidentima nadležnoj komisiji FSCG.

Ako postoji zahtjev od pojedinih komisija FSCG, sudije su obavezne da dostave i dopunski izvještaj sa utakmice koju su sudile.

Izveštaj sa detaljnim opisom spornih situacija i incidenata podnosi se u dva primjerka.

Sudijski instruktor-kontrolor obavezan je da u roku od 48 časova od odigrane utakmice, u Comet sistem unese izvještaj o kontroli suđenja na utakmici na kojoj je obavljao dužnost kontrolora. Ako se izvještaj dostavlja poštom, u obzir se uzima datum na poštanskom žigu.

Obavještavanje o nemogućnosti vršenja dužnosti

Član 52

Sudija i sudijski instruktor-kontrolor su obavezni da blagovremeno a najkasnije 72 časa prije odigravanja utakmica narednog kola, pisanim putem obavijeste Sudijsku komisiju nadležnog saveza, da iz opravdanih razloga (bolest, godišnji odmor, službeni put i sl.), ne mogu na određeno vrijeme da obavljaju svoju dužnost.

Član 53

U izuzetno opravdanim slučajevima sudija i sudijski instruktor-kontrolor, koji ne mogu obaviti dužnost na utakmici za koju su određeni, telefonskim putem obavještavaju sekretara Sudijske komisije, kako bi se na vrijeme mogla izvršiti njihova zamjena. Svaki takav otkaz, naknadno mora biti pismeno obrazložen.

Ako sudija ili sudijski instruktor-kontrolor dva puta u toku jedne takmičarske sezone neopravdano otkáže angažovanje, disciplinski je odgovoran u skladu sa odredbama Disciplinskog pravilnika FSCG.

Opravdanost otkaza procjenjuje Sudijska komisija.

Bolovanje

Član 54

Sudija koji je na bolovanju ne može suditi utakmice, u suprotnom disciplinski je odgovoran.

Sudija – trener

Član 55

Sudija koji obavlja dužnost trenera u klubu može obavljati sudijsku dužnost, ali ne može suditi utakmice onog ranga takmičenja u kojem učestvuju ekipe toga kluba.

Sudija – aktivni igrač

Član 56

Aktivni igrač može obavljati sudijsku dužnost, ali ne može suditi utakmice onog ranga takmičenja u kojem učestvuju ekipe njegovog kluba.

Sudija – funkcioner u sudijskoj organizaciji

Član 57

Aktivni sudija ne može biti član Izvršnog odbora i sudijskih tijela nadležnog saveza ni funkcioner u fudbalskom savezu.

Odredbe iz predhodnog stava ne odnose se na aktivne sudije koje obavljaju određenu funkciju u udruženju sudija.

Sudija - funkcioner u klubu

Član 58

Sudija i sudijski instruktor-kontrolor angažovani u fudbalskom klubu kao fudbalski radnici (amaterski ili profesionalno), ne mogu obavljati dužnost sudije ili kontrolora suđenja. Takođe, ne mogu biti ni članovi stalnih ili privremenih tijela Sudijske komisije.

Prinudni prestanak suđenja

Član 59

Sudija automatski prestaje da sudi:

- a) usljed smrti,
- b) podnošenjem ostavke,
- c) na osnovu pravosnažene presude suda zbog krivičnog djela,
- d) ako je kažnjen doživotnom zabranom vršenja funkcija u fudbalskom sportu,
- e) zbog trajne zdravstvene nesposobnosti,
- f) po isteku takmičarske sezone u kojoj navršši 45 godina života.

Mirovanje staža

Član 60

Sudija ili sudijski instruktor-kontrolor koji se nalaze pod suspenzijom nadležnog fudbalskog organa ili protiv kojih se vodi krivični postupak ne može biti angažovan do okončanja postupaka.

Reaktiviranje

Član 61

Sudija ili sudijski instruktor-kontrolor kojem je ukinuta ili istekla kazna nadležnog fudbalskog organa, kao i sudija ili sudijski instruktor-kontrolor kojem je uvaženo privremeno mirovanje staža, može podnijeti zahtjev za reaktiviranje nadležnoj komisiji.

Član 62

Sudija ili sudijski instruktor-kontrolor koji je privremeno prekinuo suđenje, odnosno vršenje kontrole na lični zahtjev zbog opravdanih razloga (dužeg bolovanja, privremenog rada u inostranstvu, aktivnog igranja fudbala, stručnog usavršavanja i slicno), može biti ponovo uvršten na listu sudija ili kontrolora onog stepena takmičenja, na kojoj je bio prije privremenog prekida, na predlog Sudijske komisije i na osnovu odluke Izvršnog odbora nadležnog saveza.

Starosne granice za suđenje

Član 63

Sudija se ne može nalaziti na listama za suđenje za narednu takmičarsku sezonu ako je na 1. jul tekuće godine stariji od 45 godina života.

Lista instruktora – kontrolora

Član 64

Za stručno praćenje i ocjenjivanje kvaliteta suđenja formiraju se liste kontrolora suđenja za svaki stepen takmičenja posebno. Liste kontrolora suđenja predlaže Sudijska komisija, a usvaja Izvršni odbor nadležnog saveza.

Na listu kontrolora suđenja određenog ranga takmičenja mogu se predložiti instruktori čije je zvanje jednako ili veće od nivoa stepena takmičenja na koje kontrolišu suđenje.

Prednost prilikom predlaganja za liste kontrolora suđenja imaju, po pravilu, bivše sudije sa liste za suđenje u odnosu na bivše sudije sa liste za pomoćno suđenje.

Na listu kontrolora za suđenje ne može se predložiti:

- kontrolor koji je na 1.jul tekuće godine stariji od 65 godina života,
- kontrolor koji nije zadovoljio na provjeri zdravstvenih sposobnosti,
- kontrolor koji je kao sudija ili kao kontrolor suđenja, kažnjavan za djela nečasne prirode,
- kontrolor kod kojeg postoje okolnosti iz Člana 19. (stav 1, 2 i 3) ovog Pravilnika.

Kontrolor suđenja sa višeg stepena takmičenja, po potrebi može biti delegiran da vrši kontrolu suđenja na utakmicama nižeg stepena takmičenja. Takođe, kontrolor suđenja sa nižeg stepena takmičenja, po potrebi i u izuzetnim prilikama može biti delegiran da vrši kontrolu na utakmicama višeg stepena takmičenja.

Sudijska komisija može, kada smatra za shodno, sprovesti pismeni test iz PFI za kontrolore suđenja sa lista FSCG.

V POSEBNI DIO

UTVRĐIVANJE LISTA PREMA RANGU TAKMIČENJA

Član 65

Za suđenje utakmica određenog ranga takmičenja utvrđuju se liste za suđenje i pomoćno suđenje.

Sudije sa liste za suđenje mogu biti određeni za vršenje dužnosti četvrtog sudije i dodatnog pomoćnika, a sudije sa liste za pomoćno suđenje određuju se za vršenje dužnosti pomoćnog sudije.

U slučaju da utakmicu sudi sudijski tim od šest članova četvrti sudija može se odrediti i sa liste za pomoćno suđenje.

Na osnovu ovog pravilnika sudijska komisija predlaže Izvršnom odboru nadležnog saveza liste sudija za suđenje i pomoćno suđenje utakmica na usvajanje.

Član 66

Sudije i pomoćne sudije sa Jedinstvene liste mogu suditi utakmice svih stepena takmičenja.

Sudije i pomoćne sudije sa Razvojne liste biće određivane za utakmice Druge lige, ako je to, po ocjeni Sudijske komisije, u cilju njihovog napredovanja, kao i za utakmice nižih stepena takmičenja.

Kada su u pitanju sudije koje sa regionalnog stepena takmičenja ispunjavaju uslove da budu predloženi na Razvojnu listu za suđenje ili pomoćno suđenje, potencijalne kandidate predlažu sudijske komisije regionalnih saveza, a konačan predlog za Izvršni odbor FSCG sačinjava Sudijska komisija FSCG.

Uslovi za predlaganje sudija za Jedinstvenu listu FSCG

Član 67

Na Jedinstvenu listu, na predlog Sudijske komisije FSCG može se predložiti sudija ili sudija za pomoćno suđenje I kategorije, koji pored traženog kvaliteta ispunjava i sljedeće uslove:

- a) da na dan 1. jula tekuće godine nije stariji od 45 godina, odnosno 36 godina, ako se prvi put predlaže za listu i
- b) da je u predhodnoj takmičarskoj sezoni sudio/mahao najmanje 10 seniorskih utakmica Druge lige CG ili seniorskih utakmica završnice KUP-a CG.

U okviru Jedinstvene liste, sudije i pomoćnici su podijeljeni u kvalitativne podgrupe, koje utvrđuje Sudijska komisija FSCG.

Uslovi za predlaganje za Razvojnu listu FSCG

Član 68

Na Razvojnu listu za suđenje i pomoćno suđenje, na predlog Sudijske komisije FSCG, može se predložiti sudija ili sudija za pomoćno suđenje II kategorije, koji pored traženog kvaliteta ispunjava i sljedeće uslove:

- a) da na dan 1. jula tekuće godine nije stariji od 45 godina, odnosno 31 godine, ako se prvi put predlaže za listu i
- b) da je u prethodnoj takmičarskoj sezoni sudio/mahao najmanje 10 utakmica neposredno nižeg stepena takmičenja.

U okviru Razvojne liste, sudije i pomoćnici su podijeljeni u kvalitativne podgrupe, koje utvrđuje Sudijska komisija FSCG.

Uslovi za predlog međunarodnih sudija

Član 69

Na listu međunarodnih sudija FIFA, koju na predlog nacionalnih fudbalskih saveza utvrđuje sudijski komitet FIFA, u okviru postavljenih uslova, Sudijska komisija FSCG predlaže IO FSCG sudiju sa Jedinstvene liste koji ispunjava sljedeće propisane uslove:

- a) da na dan 1. januara godine za koju se predlaže nije stariji od 45 godina,
- b) da je najmanje dvije godine uspješno sudio utakmice Prve lige CG,
- c) da je 4 mjeseca prije roka za prijavljivanje predloga za međunarodne sudije, prošao propisane ljekarske preglede i položio fitnes test propisan od strane FIFA-e,
- d) da govori engleski jezik da bi mogao da se sporazumijeva sa kolegama, kontrolorom i delegatom, da razumije instrukcije koje mu se daju i da precizno vlada stručnim izrazima u vezi sa suđenjem utakmica i takmičenjem (podnošenjem izvještaja, saopštavanjem svojih odluka i zahtjeva u vezi sa suđenjem, putovanjem i dr.).

Provjeru spremnosti iz tačke c) i provjeru znanja engleskog jezika iz tačke d) ovog člana, vrše posebno obrazovane komisije odlukom Sudijske komisije FSCG.

Predlozi za liste međunarodnih sudija podnose se do roka koji odredi FIFA.

Član 70

Na listu pomoćnih sudija FIFA, koju na predlog nacionalnih saveza a u okviru postavljenih uslova utvrđuje Sudijski komitet FIFA, Sudijska komisija FSCG može predložiti Izvršnom odboru FSCG pomoćnog sudiju I kategorije sa Jedinstvene liste, koji pored traženog kvaliteta ispunjava:

- a) sve uslove propisane za kandidata za listu za suđenje međunarodnih utakmica (Član 69 ovog Pravilnika),
- b) da pokazuje sklonost i spremnost za ovu specifičnu sudijsku dužnost i
- c) da je u posljednje dvije godine na utakmicama Prve lige CG uspješno vršio dužnost pomoćnog sudije.

Isti uslovi važe i za predlaganje kandidata za sljedeće liste međunarodnih sudija:

- za žene sudije,
- za žene pomoćne sudije,
- za sudije malog fudbala (futsal),
- za žene sudije malog fudbala (futsal),
- za sudije fudbala na plaži.

Lista kontrolora suđenja

Član 71

Za stručnu kontrolu suđenja i ocjenjivanje kvaliteta suđenja, Sudijska komisija FSCG, na osnovu Člana 32 i 64 ovog Pravilnika, predlaže listu kontrolora, koju usvaja Izvršni odbor nadležnog saveza.

IZVJEŠTAJ O RADU SUDIJSKE KOMISIJE

Član 72

Sudijska komisija nadležnog saveza, najmanje dva puta godišnje, a po pravilu po završetku jesenje i proljetne sezone, podnosi Izvršnom odboru odnosnog saveza izvještaj o svom radu i kvalitetu prikazanog suđenja i kontroli suđenja na utakmicama liga za koje je nadležna.

PRELAZNE ODREDBE

Član 73

Ispiti za sticanje zvanja sudije I i II kategorije, koji su započeti po odredbama dosadašnjeg Pravilnika o sudijama i suđenju, biće i završeni po odredbama tog Pravilnika, ako je to povoljnije za kandidata.

Član 74

Za formiranje lista sudija – specijalista za ženski ili za mali fudbal, mogu se privremeno koristiti i sudije bez specijalističkog ispita, sve dok se ne obezbijedi dovoljan broj sudija specijalista.

Član 75

Ženski sudija, koji položi ispit za zvanje sudije, ima ista prava i obaveze shodno članu 22.ovog Pravilnika.

Vanredno proglašavanje postojećeg sudijskog kadra u zvanja po specijalnosti

Član 76

Izuzetno od odredaba ovog Pravilnika, Sudijska komisija može vanredno proglasiti svoje najistaknutije članove za specijaliste, i to:

- a) za sudije - specijaliste za ženski ili za mali fudbal, one sudije koje su u dosadašnjoj praksi uspješno sudile najmanje 25 utakmica odgovarajućeg ranga ove vrste fudbala,
- b) za sudijske instruktore – nastavnike specijaliste, najistaknutije dosadašnje instruktore, koji se bave proučavanjem PFI i stručnim radom na stvaranju i školovanju sudija, kao predavači i ispitivaci na kursevima i na ispitima za nove sudije, početnike i na ispitima za viša sudijska zvanja,
- c) za sudijske instruktore – kontrolore specijaliste, najistaknutije dosadašnje instruktore, koji su kao stručni posmatrači u dužem periodu učestvovali u kontrolama suđenja, a naročito u komisijama na praktičnom dijelu ispita za sudijska zvanja.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 77

Sudijske komisije regija (Srednja, Južna i Sjeverna), obavezne su da svoja akta o sudijama i suđenju donesu i usaglase sa ovim Pravilnikom do 10. septembra 2014. godine.

Član 78

Na sve što nije predviđeno ovim Pravilnikom primjenjivaće se odredbe odgovarajućih propisa FSCG.

Član 79

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o sudijama i suđenju FSSCG ("CG Fudbal" br.22/08) od 19.06.2008. godine.

Član 80

Sudijska komisija FSCG ovlašćena je i obavezna da daje uputstva, instrukcije i tumačenja za primjenu ovog Pravilnika.

Član 81

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku FSCG „CG Fudbal“.

Broj: **1713/8**
Podgorica, 16.07.2014. godine

Predsjednik FSCG,
Dejan Savićević,s.r.